

23/2/2026

ו' באדר ה'תשפ"ו

לכבוד: הרב אלי בן דהן - מנכ"ל בתי הדין הרבניים - ebendahan@rbc.gov.il

הנדון: נוהל העדת נפגעי עבירה

בעקבות פרסומים בכלי התקשורת (אתר Ynet, מיום 15.02.26) בדבר נוהל חדש שהופץ על ידי נשיא בית הדין הרבני הגדול, הראשון לציון הרב דוד יוסף, שעניינו הסדרת אופן גביית עדות מנפגעי עבירה (אלימות במשפחה ותקיפה מינית) בבתי הדין הרבניים.

על אף שהמטרה המוצהרת של הנוהל – הגנה על נפגעי עבירה – ראויה כשלעצמה, עיון בפרסומים מעלה חשש כבד כי הנוהל נוסח באופן המקבע תפיסה חד-צדדית המפלה גברים ונערים נפגעי עבירה. לפיכך, אבקש לקבל את העותק המלא והרשמי של המכתב והנוהל שהופץ לדיינים ולעובדי בתי הדין.

מחקר "יוזמת קווים אדומים"

רקע אלימות בין בני זוג: התעלמות זו עומדת בסתירה לממצאים אובייקטיביים, כגון מחקר "יוזמת קווים אדומים" (בשיתוף משרד הרווחה והועדה הבין משרדית), המפריך את התפיסה הסטריאוטיפית המזהה אלימות כנחלתם של גברים בלבד.

בקליפת אגוז: לפי המחקר, כ-100,000 גברים נפגעו מאלימות מצד בת זוגם. כ-3.8% מהגברים (כ-100 אלף) נפגעו מאלימות פיזית, וכ-1.9% (כ-50 אלף) סבלו מאלימות חמורה. 9.8% מהגברים (כ-260 אלף) סבלו מאלימות שאינה פיזית. המחקר חושף נתונים קשים גם בתחומי האלימות המינית מבת הזוג (6%, כ-159 אלף) והכלכלית (3%, כ-80 אלף) כלפי גברים.

אבקש לקבל הבהרות לנקודות הבאות, המעלות חשש לפגיעה בזכויות היסוד של בעלי דין גברים ונערים ובזכותם להליך הוגן:

א. חשש להטיה מובנית נגד גברים (Bias): מהפרסומים עולה כי הנוהל גובש בשיתוף פעולה הדוק עם ארגונים פמיניסטיים מובהקים ("איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות", "מתירות", קואליציית עיק"ר). העובדה שגופים אלו היו שותפים לעיצוב מדיניות שיפוטית בבתי הדין הרבניים, ללא שיתוף ארגוני זכויות גברים ואבות, מעלה

חשש כי הנוהל נגוע בהטיה קוגניטיבית המזהה מראש את האישה כ"קורבן" ואת הגבר כ"פוגע", עוד בטרם הוכרע הדין.

ב. **פגיעה בזכות להליך הוגן ובירור האמת:** קביעת הסדרים דינויים מקלים לנפגעי עבירה לכאורה (כגון עדות ללא נוכחות, הקצאת ליווי מאבטח ושימוש בחדרי המתנה נפרדים) בטרם הורשע אדם בערכאה פלילית, עלולה ליצור בקרב הדיין "אפקט הילה" שלילי כלפי הגבר. יש בכך כדי לפגוע בחזקת החפות ובאפשרות לניהול חקירה נגדית אפקטיבית, שהיא כלי ראשון במעלה לחשיפת האמת.

ג. **שימוש לרעה בהליכים דינויים ותלונות שווא:** כידוע, הליכי גירושין מאופיינים לעיתים בשימוש בתלונות שווא כטקטיקה משפטית להשגת יתרון. קיבוע נוהל המעניק "מעמד מיוחד" לצד המתלונן בתוך כותלי בית הדין, עלול לעודד הגשת תלונות סרק מתוך ידיעה שהדבר יקנה לצד המתלונן עדיפות דינית ואהדה מצד המערכת.

ד. **שוויון בין המינים:** אבקש להבהיר האם הנוהל מנוסח באופן ניטרלי מבחינת מינו של הקורבן, והאם הנהלת בתי הדין נערכה להעניק את אותן הגנות והטבות גם לגברים המוצאים עצמם קורבנות לאלימות (פיזית, נפשית או כלכלית) מצד בנות זוגן, כפי שמתחייב מעיקרון השוויון.

מערכת בתי הדין הרבניים, כאורגן של המדינה, מחויבת בניטרליות מוחלטת ובשמירה על זכויותיהם של כלל הבאים בשעריה. אימוץ נרטיבים של ארגונים אידיאולוגיים לתוך נהלי עבודה רשמיים הוא צעד מדאיג הדורש בחינה ציבורית ומשפטית מעמיקה.

אודה למענה בהקדם, בצירוף הנוהל המבוקש.

מייקל לוי - יושב ראש העמותה.

העתק: הראשון לציון נשיא בית הדין הרבני הגדול - באמצעות המייל rabbis@rab.gov.il

אבות למען צדק - עמותת רשומה 580640969

נוסדה בשנת 2017, פועלת במרחב הציבורי ובוועדות הכנסת השונות לקידום זכויות משפחה, הורות ושוויון.

דוא"ל: father4justice.il@gmail.com אתר: <https://father4justice.org>

עמוד 2 מתוך 2